

ת"פ 12668/07/16 - מדינת ישראל נגד נ כ ש - נוכח

בית משפט השלום בקריית גת

08 מאי 2017

ת"פ 12668-07-16 מדינת ישראל נ' כ ש

בפני כב' הסגנית נשיאה נגה שמואלי-מאיר

מדינת ישראל

ע"י ב"כ עו"ד רחלי חג'ג' - נוכח

נגד

נ כ ש - נוכח

ע"י ב"כ עו"ד אלכס שקלובסקי - נוכח

גזר דין

המאשימה

הנאשם

א. רקע עובדתי

1. הנאשם נמצא אשם, על יסוד הודאתו, בעבירה של **סיוע לבריחה ממשמורת חוקית**, לפי סעיף 258(1) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: "**חוק העונשין**").

כמתואר בכתב האישום, אחיו של הנאשם (להלן: "**האח**") אושפז בבית חולים פסיכיאטרי לצורך הסתכלות, וזאת בהוראה שיפוטית שניתנה במסגרת הליכי מעצר עד תום ההליכים אשר התנהלו נגדו. ביום 02.06.2016, יומיים לאחר אשפוזו כאמור, הגיע הנאשם ביחד עם אמו וגיסו לבקר את האח ולמסור לו ציוד. במהלך המפגש, הנאשם מסר לאחיו את הכובע שחבש וקיבל ממנו את הכיפה שהייתה על ראשו. בנסיבות אלה, האח יצא מדלת המחלקה הפסיכיאטרית בשעה שהכובע של הנאשם על ראשו. באותו המעמד, יצא גם הנאשם מדלת המחלקה הפסיכיאטרית כשעל ראשו הכיפה של האח, אך מיד ובסמוך שב למחלקה הפסיכיאטרית, נטל לידיו את תיקיו של האח, ויצא בשנית. בהמשך למתואר לעיל, האח היה בבריחה מהאשפוז הפסיכיאטרי (המשמורת החוקית), עד אשר נתפס על ידי המשטרה ביום 01.07.2016.

2. במסגרת הסדר הטיעון, הוסכם כי המאשימה תגביל את עצמה בעתירתה העונשית לארבעה חודשי מאסר, לריצוי בעבודות שירות, ואילו ההגנה תעתור להימנע מהשתתף מאסר. עוד יצוין, כי הנאשם בחר שלא לבקש כי עובר לטיעונים לעונש עניינו ייבחן על ידי שירות המבחן.

3. מחוות דעת הממונה אשר הוגשה ביום 19.04.2017, עולה כי הנאשם אינו כשיר לביצוע עבודות שירות עקב מצבו הבריאותי.

ב. טיעוני הצדדים

4. באת כוח המאשימה עמדה על הערכים המוגנים אשר נפגעו כתוצאה ממעשהו של הנאשם, תוך שטענה כי המדובר במעשה חמור שלא בכדי נקבע בצדו עונש של 7 שנות מאסר. כמו כן, באת כוח המאשימה ביקשה מבית המשפט להביא לידי ביטוי את עקרון הגמול וההרתעה, ולאחר שהפנתה לפסיקה שונה, עתרה לגזור על הנאשם, חרף עברו הפלילי הנקי, 4 חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות, מאסר מותנה, קנס והתחייבות.

עמוד 1

5. מנגד, בא כוח הנאשם ביקש לאבחן בין המקרים שנדונו בפסיקה אשר הוגשה על ידי המאשימה לבין עניינו של הנאשם (לא הוצגה לעיוני פסיקה מטעם ההגנה), תוך שהפנה לנסיבותיו האישיות של האחרון, ובכלל זה לגילו הצעיר ולמצבו הבריאותי הקשה. לגבי הנסיבות הנלוות לביצוע העבירה, נטען כי העבירה בוצעה אך בשל היענותו של הנאשם לבקשת אחיו ומבלי שקדם לה תכנון, וכי ממילא מעשיו של הנאשם אינם נמצאים ברף חומרה גבוה. לאור כל אלה, עתרה ההגנה להסתפק בהשתתף מאסר מותנה בלבד. כאן אציין, כי בא כוח הנאשם ציין שאינו חולק על מתחם העונש אשר הוצג על ידי המאשימה, אולם מסקירת טיעוניה, עולה כי זו כלל לא עתרה לקביעת מתחם עונש כזה או אחר.
6. הנאשם אשר קיבל את "זכות המילה האחרונה", תיאר את מצבו הרפואי הקשה ואת הסבל הרב שהוא חווה כתוצאה ממצב זה. עוד לדבריו, בעקבות מחלתו הוא אינו מסוגל לעבוד ומתקיים מקצבה של הביטוח הלאומי. אשר למעשיו, הנאשם אמנם קיבל אחריות על מעשיו, אך לא הביע חרטה, וזאת משום שלטענתו אחיו הוא שביקש ממנו את כובעו. הגם שכך, הנאשם ובא כוחו הבהירו לבית המשפט כי הנאשם אינו מבקש לחזור בו מהודאתו, וכי הוא מקבל אחריות על ביצוע העבירה.

דין והכרעה

ג. קביעת מתחם העונש ההולם

7. בסימן א'1 לפרק ו' בחוק העונשין, אשר הוסף לחוק העונשין במסגרת תיקון מס' 113, נקבע **עקרון ההלימה** כעקרון המנחה בענישה. לאמור, ניתן משקל בכורה לשיקולי גמול, ונקבע כי בראש ובראשונה על העונש להלום את חומרת העבירה בנסיבותיה ואת מידת אשמו של הנאשם. יחד עם האמור, עקרון ההלימה אשר ניצב במרכזו של תיקון 113 אינו עומד לבדו, ושומה על בית המשפט להעניק משקל משמעותי גם לשיקולי **שיקום** הנאשם (ר' בעניין זה פס' 12 בפסק דינו של כב' השופט ס' ג'ובראן בע"פ 452/14 **ניסים דבוש נגד מדינת ישראל**, (03.04.2014) (להלן: "**פרשת דבוש**"); פס' 6 בפסק דינה של כב' השופטת א' חיות בע"פ 7459/12 **שיבר נגד מדינת ישראל**, (20.06.2013)).

מכל מקום, כאמור בסעיף 40ג(א) לחוק העונשין, קביעת מתחם העונש ההולם תיעשה בהתאם לעקרון ההלימה, תוך התחשבות בערך החברתי שנפגע כתוצאה מביצוע העבירה, במידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה הנוהגת ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירה.

8. אשר **לערכים המוגנים**, יש במעשהו של הנאשם כדי לסכל את ההליך המשפטי וכדי לפגוע בסדרי המנהל הציבורי התקין, בשלטון החוק ובעבודתם של כלל הגורמים המופקדים על האכיפה הפלילית (ראו והשוו ע"פ 17/81 **מדינת ישראל נ' מלכה קליין**, פ"ד לה(3) 829 (1981) (להלן: "**עניין קליין**"), אליו הפנתה המאשימה, וגבריאלי הלוי **תורת דיני העונשין** כרך ד', 333-335 (בורסי, התשע"א)). למעשה, העבירה שאותה עבר הנאשם הינה עבירה חמורה שבצדה עונש של 7 שנות מאסר. ויוער, כי בשים לכך שהמחוקק מצא לייחד סעיף עבירה נפרד בגין סיוע לברירה ממשמורת חוקית, הרי שבניגוד לכלל הרגיל, עונשו של המסייע לעצור או לאסיר לברוח ממשמורת חוקית הינו זהה לעונשו של המבצע העיקרי (ובנסיבות מסוימות, עלול להיות אף חמור יותר (ראו סעיף 257 לחוק העונשין)), ולא מחצית ממנו.

עוד יש לציין, כי הנאשם סייע לאחיו לברוח מבית חולים פסיכיאטרי ולא מבית האסורים. אולם, יש לזכור כי האח שהה

בבית החולים מתוקף הוראה שיפוטית אשר ניתנה במסגרת הליך מעצר, כך שהלכה למעשה, הנאשם סיע לאחיו לברוח ממעצר לכל דבר ועניין (כאשר ברי, כי אף סיוע לבריחה מבית חולים פסיכיאטרי, הינו מעשה חמור כשלעצמו).

9. בשים לב לאופיו של הסיוע ולנוכח יתר הנסיבות הקשורות בביצוע העבירה, כפי שאלה יפורטו מיד, מצאתי כי במקרה הנדון **מידת הפגיעה בערכים המוגנים** מצויה ברף שאיננו גבוה.

10. במסגרת בחינת **הנסיבות הקשורות בביצוע העבירה**, נתתי דעתי לכך שכתוצאה ממעשיו של הנאשם נגרם נזק מוחשי לא מבוטל. כך, עיון בתיקו של אחיו של הנאשם, מעלה כי במהלך תקופת בריחתו הוא ביצע מספר עבירות רכוש והיזק במזיד (ראו ת"פ 60767-10-15), מה שמטבע הדברים הביא לפגיעה ברכושם של אחרים. אם כי, לא מצאתי להעניק לנסיבה זו משקל גבוה, וזאת לאור העובדה שהמאשימה כלל לא טענה לעניין זה (והדברים נלמדים אך לנוכח מספר הליך המ"ת שבמסגרתו אושפז האח בבית החולים הפסיכיאטרי, ואשר צוין בכתב האישום).

אשר לנזק הפוטנציאלי הטמון במעשיו של הנאשם, כזכור, הלה סיע לאחיו לברוח מבית חולים פסיכיאטרי שבו אושפז במסגרת הליך מעצר, וזאת לצורך הסתכלות. יוצא אפוא, כי לא זו בלבד שהנאשם סיע להימלט לאדם שנמצאו בעניינו עילות מעצר, מה שיכול ללמד אודות המסוכנות הנשקפת ממנו לציבור, אלא עלה חשש כי אותו אדם נמלט אף איננו בריא בנפשו, דבר יש בו כדי להעצים את הסיכון הנשקף ממנו, הן לעצמו והן לסובבים אותו. בעצם כך, העמיד הנאשם את הציבור בסיכון כפול. לצד האמור, בעניין אחרון זה יש לתת את הדעת לעבירות שבגינן המבצע העיקרי שהיה במעצר או במאסר. כך למשל, אין דין סיוע להימלטות לאסיר המרצה מאסר עולם בגין עבירת רצח כדין סיוע להימלטות של עצור בעבירות קלות יותר, וזאת כאשר ברי כי במקרה הראשון הסיכון הנשקף לציבור ועוצמת הפגיעה בשלטון החוק הינם גבוהים יותר מאשר במקרה האחרון.

במקרה הנדון, בית המשפט לא הופנה על ידי מי מהצדדים לעבירה שבגינה נעצר אחיו של הנאשם, וכל שבית המשפט נחשף אליו בעניין זה, כפי שכבר צוין, הוא מספר הליך המעצר. משלא נשמעו טענות בעניין זה, יש מקום להניח לזכותו של הנאשם כי העבירות שבגינן אחיו נעצר אינן חמורות (על כל פנים, גם עיון בתיק המ"ת המצוין בכתב האישום מעלה כי המדובר בעבירות רכוש, עבירות שאמנם אין להקל בהן ראש, אך אינן מהחמורות שבחוק העונשין).

עוד יש להביא בחשבון את טיבו של הסיוע ואת חלקו של הנאשם במסכת העבריינית הכוללת. במקרה זה, נדמה כי מעשהו של הנאשם היווה גורם מרכזי בצליחת הבריחה מבית החולים הפסיכיאטרי, כאשר הלה העביר את כובעו לאחיו, מה שככל הנראה בלבד והקשה על צוות המחלקה לזהות את האחרון והקל על יציאתו מבית החולים. יחד עם זאת, בחינת מרכיביו של מעשה הסיוע עצמו, מעלה כי אין המדובר בסיוע מתוחכם או מתמשך, כגון סיוע בזיוף זהות, מתן מקום מסתור או אספקת כלכלה שוטפת לנמלט. עוד נדמה, כי למעשיו של הנאשם לא קדם תכנון מוקדם, כאשר זה הגיע ביחד עם משפחתו לבקר את אחיו בבית החולים, ואילו מעשה החלפת הכובע בכיפה בוצע מתוך מעידה רגעית וספונטנית (בכל מקרה, לא נטען כי למעשים קדם תכנון מוקדם, והדבר אף אינו עולה מכתב האישום).

בכל הנוגע לסיבות אשר הביאו את הנאשם לבצע את העבירה, הרי שאלה לא הובררו עד תום בשלב הטיעונים לעונש (כאשר כזכור, הנאשם לא ביקש כי בית המשפט יפנה אותו לשירות המבחן). אולם בכל מקרה, זה המקום לציין כי אף אם המעשה נבע מתוך רצון לעזור לאחיו, וכך השכל הישר מורה אותנו, הרי שעדיין אין בנסיבה זו, כשלעצמה, כדי להצדיק נקיטה בגישה סלחנית או כדי להפחית מחומרת המעשה (ראו והשוו דבריו של בית המשפט העליון **בעניין קליין**).

11. בכול הנוגע **למדיניות הענישה הנוהגת**, חיפוש במאגרים המשפטיים לא העלה מקרים דומים לזה שבפניי. כך, מהחיפוש כאמור עולה, כי במרבית המקרים נלוות לעבירה של סיוע לבריחה ממשמורת חוקית גם עבירות כגון תקיפת שוטר, שימוש בכוח למניעת מעצר, הפרעה לשוטר וכיוצא באלה, תוך שבדרך כלל מדובר בסיוע לבריחה

ממעצר שמבוצע על ידי שוטרים בשטח. בכל מקרה, לא עלה בידי בית המשפט למצוא ולו מקרה אחד, בוודאי לא מהעת האחרונה, של סיוע לבריחה מאשפוז לצורך הסתכלות בבית חולים פסיכיאטרי או של מקרה אחר שיהיה דומה בנסיבותיו למקרה הנדון. הגם שכך, מצאתי להביא כדוגמא את גזרי הדין הבאים, ולו לצורך ההיקש:

ת"פ (שלום באר שבע) 34243-12-15 **מדינת ישראל נ' אלהוזייל** (20.09.2016), אליו גם הפנתה המאשימה, שם דובר בנאשם אשר הורשע בעבירות של תקיפת שוטר בנסיבות מחמירות וסיוע לבריחה ממשמורת חוקית, בכך שתקף ביחד עם נאשם נוסף שוטרים אשר ביקשו לעצור את אחיו של הנאשם הנוסף, וזאת במהלומות אגרופ ובבעיטות. בית המשפט קבע כי במקרה הנדון **ינוע מתחם העונש ההולם בין 6 ל- 18 חודשי מאסר**. לבסוף, ולאחר שבית המשפט ציין כי העונש שיושט על הנאשם הינו מקל, וזאת בין היתר לאור ההלכות בדבר כיבוד הסדרי טיעון ועקרון האחידות בענישה, נגזרו עליו **6 חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות**, לצד ענישה נלווית. יצוין, כי על שותפו של הנאשם, אשר הורשע בנוסף גם בעבירה של נהיגה ללא רישיון, הושת עונש זהה (אך גם הופעל מאסר מותנה, חלקו בחופף, כך שנגזר עליו לרצות בסך הכול 8 חודשי מאסר (ראו ת"פ 67541-12-15)).

ת"פ 18795-07-11 (שלום פתח תקווה) **מדינת ישראל נ' שאדי עאסי** (14.07.2013), שם דובר בנאשם אשר הורשע בעבירות של תקיפת שוטר בנסיבות מחמירות, תקיפה הגורמת חבלה של ממש וסיוע לבריחה ממשמורת חוקית, בכך שתקף שוטרים אשר עצרו את אחיו, ואף סייע לאחרון, ביחד עם אחרים, לצאת מהניידת שבה ישב ולהימלט. בית המשפט קבע כי במקרה הנדון **ינוע מתחם העונש ההולם בין מאסר לריצוי בעבודות שירות ל- 18 חודש מאסר בפועל**. לבסוף, הושת על הנאשם עונש של **6 חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות**, לצד ענישה נלווית.

לענישה מקלה יותר, צופת פני עתיד לצד צו של"צ, ראו גזר דינם של נאשמים 3 ו- 4 בת"פ (שלום צפת) 40309-03-11 **מדינת ישראל נ' הייב ואח'**, (24.05.2012); ות"פ (שלום ירושלים) 8023/08 **מדינת ישראל נ' חומיק ואח'**, (21.02.2011).

ויובהר שוב, כי במקרים שלעיל לעבירה של סיוע לבריחה ממשמורת חוקית אף נלוו עבירות אלימות חמורות כנגד שוטרים, ולכן המדובר במקרים חמורים יותר מהמקרה של הנאשם שבפניי. דברים דומים אף צריכים להיאמר בכל הנוגע למקרה שנדון **בעניין קליין**, שאליו הפנתה המאשימה, כאשר שם דובר בסיוע פעיל ומתמשך לבריחה של אסיר ממאסר אשר הושת עליו בגין ביצוע פשעים חמורים (מה גם, שהמדובר בפסק דין אשר ניתן לפני למעלה מ- 35 שנה!).

12. לאור כל האמור לעיל, בשים לב לערכים המוגנים שנפגעו, למידת הפגיעה בהם, למדיניות הענישה כפי שזו נסקרה לעיל, ולאור הנסיבות הקשורות בביצוע העבירה, סבורתי כי לא ניתן במקרה הנדון לקבוע מתחם עונש הולם שהרף התחתון שלו אינו כולל רכיב של מאסר בפועל. מנגד, תקופת המאסר שברף התחתון של המתחם, צריכה להיות קצרה. **אשר על כן, הריני קובעת כי מתחם העונש ההולם במקרה הנדון ינוע בין מספר בודד של חודשי מאסר, שיכול שירוצה בעבודות שירות, לבין 12 חודשי מאסר בפועל.**

ד. גזירת העונש המתאים לנאשם

13. כמצוות המחוקק בסעיף 40א לחוק העונשין, לצורך קביעת עונשו של הנאשם בתוך מתחם העונש ההולם, יש להתחשב בנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה. כאן מצאתי להזכיר, כי הנאשם בחר שלא להיות מופנה לשירות המבחן, כך שהנסיבות האישיות שנפרסו בפני בית המשפט הן אלו שנשמעו בשלב הטיעונים והראיות לעונש בלבד.

במסגרת זו, נתתי דעתי לגילו הצעיר באופן יחסי של הנאשם. כן שקלתי את העובדה כי הנאשם הודה במיוחס לו ובעצם כך הביא לחיסכון בזמן שיפוטי יקר. יחד עם זאת, הנאשם צמצם מחלקו באירוע שבמוקד כתב האישום ונמנע מלקבל אחריות על מעשיו, וזאת כאשר טען כי לא ידע אודות כוונתו של אחיו להימלט מבית החולים הפסיכיאטרי (יצוין, כי אף לאחר שבית המשפט פנה אליו ואל סגורו בעניין זה, הנאשם עמד על הודאתו בעבירה של סיוע לבריחה ממשמורת חוקית, ולא ביקש לנהל את משפטו על מנת שטענה זו תתברר כדבעי).

עוד שקלתי את העובדה כי הנאשם נעדר עבר פלילי וכי זו הסתבכותו הראשונה עם החוק, כך שהמדובר במעידה חד פעמית אשר אינה מעידה אודות אופיו ואורחות חייו. בנוסף, בית המשפט שוקל את הפגיעה שעלולה להיגרם לנאשם אם יושת עליו עונש מאסר, ולו לריצוי בעבודות שירות, וזאת בשים לב לגילו הצעיר, לעברו הפלילי הנקי (כך שממילא, למעט ימי מעצרו בתיק זה, לא שהה מעולם מאחורי סורג ובריח) ובייחוד לנוכח מצבו הבריאותי הקשה, שאודותיו אפרט בהמשך.

לבסוף אציין, כי יש מקום גם להעניק משקל לעקרון האחידות בענישה, במובן זה שעונשו של הנמלט ממשמורת חוקית צריך להיות בעל השפעה על העונש שמן הראוי לגזור על המסייע להימלטות. אולם במקרה זה, אחיו של הנאשם נשפט ונדון בגין צירוף מספר רב של תיקים וכתבי אישום, אשר ייחסו לו מגוון רחב של עבירות, כך שלא ניתן לגזור גזרה שווה, אף לא בהיקש, בין העונש שהושת עליו לבין העונש שראוי להשית על הנאשם.

14. לאור הנסיבות אשר פורטו לעיל, ובייחוד בשים לב לעברו הפלילי הנקי של הנאשם וגילו הצעיר, נדמה כי היה מקום להשית עליו עונש המצוי ברף התחתון של מתחם העונש ההולם אשר קבעתי לעיל. אולם, לאחר שמיעת טיעוני הצדדים ועריכת שקלא וטריא בנושא, מצאתי כי יש מקום לסטות לקולא ממתחם העונש ההולם, וזאת מהטעמים אשר יפורטו להלן.

סעיף 40ד(א) לחוק העונשין קובע כי מקום בו מצא בית המשפט כי **"הנאשם השתקם או כי יש סיכוי של ממש שישתקם"**, רשאי הוא לסטות ממתחם העונש אשר נקבע בעניינו של אותו הנאשם, ולגזור עליו עונש החורג לקולא מאותו מתחם. אכן, הנאשם לא הופנה לשירות המבחן, כך שאין מקום לדבר בעניינו על שיקום מוסדי כזה או אחר. אולם, במקרה הנדון מדובר בנאשם אשר ביצע העבירה אינו מאפיין את אורחות חייו, ומשכך נדמה כי ממילא קשה לדבר בעניינו על "שיקום" במלוא מובן המילה. שכן, שיקום נועד לאדם אשר מנהל את חייו בצורה לא תקינה, וכעת הוא מבקש לשנות מאורחותיו ולהשתקם. מנגד, אדם אשר מנהל אורח חיים נורמטיבי ואשר מעד אך פעם אחת בלבד, לא יכול לשקם את חייו, מאחר שאלה "משוקמים" ממילא. בנסיבות כגון דא, נדמה כי דרישה לקיומו של הליך שיקום "מוסדי" כתנאי בלעדיו אין לסטייה לקולא ממתחמי ענישה תביא לתוצאה לא צודקת, לפיה לעולם לא ניתן יהיה לסטות ממתחמי הענישה בעניינם של נאשמים נעדרים עבר פלילי ואשר למעט ביצוע העבירות שבגינן הם הועמדו לדין לא מבצעים עבירות נוספות.

המדובר במצב מוקשה, ולא בכדי נקבע בפסיקה כי אין הכרח שהנאשם יעבור שיקום "מוסדי" במסגרת טיפולית כלשהי, ולעיתים די בכך שבית המשפט ישתכנע כי הנאשם מנהל אורח חיים נורמטיבי, משתף פעולה עם רשויות החוק, לא שב לדרכיו הרעות ולא מסתבך עוד בפלילים, כדי לקבוע כי אותו נאשם "השתקם או שיש סיכוי של ממש שישתקם בעתיד". לא אחת, מצאו בתי המשפט לסטות לקולא ממתחמי הענישה שקבעו, וזאת חרף היעדר הליך שיקום מוסדי (וראו בעניין זה, לדוגמא ע"פ 1903/13 **חמודה עיאשה נ' מדינת ישראל**, (14.07.2013); רע"פ 1441/14 **חמיס נ' מדינת ישראל** (09.12.2014), ע"פ 5341/13 **מדינת ישראל נ' מוחמד אלקרעאן** (08.12.2013); ועפ"ג (מחוזי באר שבע) 37682-03-13 **גרניק נ' מדינת ישראל** (20.11.2013)).

עוד בעניין זה, אפנה גם לתזכיר חוק לתיקון חוק העונשין (הבניית שיקול הדעת השיפוטי בענישה - תיקונים שונים),

תשע"ו-2015. שם, "מוצע לאפשר לחרוג לקולה ממתחם העונש ההולם בהתקיים נסיבות חריגות **שאינן קשורות לביצוע העבירה** אשר בעטיין גזירת העונש בתוך מתחם העונש לא תעלה בעניינו של הנאשם בקנה אחד עם עקרון ההלימה ועלולה להביא לעיוות דין". אמנם בית המשפט מודע לכך כי עסקינן בתזכיר חוק בלבד, שטרם הבשיל לכדי חוק של ממש, אך יש בכך כדי ללמדנו כי גם המחוקק מודע לבעייתיות עליה עמדתי לעיל ומבקש להרחיב את שיקול דעתו של בית המשפט וליתן לו הכלים לחרוג לקולא ממתחם העונש ההולם אף בהיעדר שיקום מוסדי.

בשים לב לאמור, ולאור העובדה כי עסקינן בנאשם נעדר עבר פלילי אשר מעד באופן חד פעמי, ומששוכנעתי כי המעשה שבגיניו הוא הועמד לדין הינו נקודתי ואינו מאפיין את אורח חייו, הרי שמצאתי לקבוע כי הוא בעל פוטנציאל גבוה להשתקם, מה שמצדיק במקרה הנדון לסטות לקולא ממתחם העונש ההולם.

15. זאת ועוד, מסקנתי לפיה בעניינו של הנאשם יש מקום לסטות לקולא ממתחם העונש ההולם נשענת לא על סיכויי שיקומו לבדם, כי אם גם על מצבו הבריאותי הקשה, כפי שזה הצטייר מאסופת המסמכים הרפואיים אשר הוגשו לעיוני (נ/1).

כך, מהמסמכים האמורים עולה כי הנאשם חולה במחלת ה- NEUROFIBROMATOSIS. מטעמים של צנעת הפרט לא אפרט את מכלול הסימפטומים הנלווים למחלה זו, אך אציין כי בעטיה הנאשם סובל מכאבים נוירופטיים חזקים ונזקק לטיפול תרופתי קבוע (הלה אף נמצא מתאים לטיפול באמצעות קנבוס רפואי) ולהליכים רפואיים פולשניים רבים, ובכלל זה ניתוחים כירורגיים. למעשה, הצטיירה בפניי תמונה של אדם הלוקה במחלה אשר משפיעה על כלל תחומי חייו ומונעת ממנו את האפשרות לנהלם בצורה תקינה. כך, אם לא די בתסמינים הפיזיים הנגרמים בעקבות המחלה, הרי שהיא אף מונעת מהנאשם את האפשרות להשתלב בשוק התעסוקה ולפרנס את עצמו בצורה ראויה, ולא בכדי הלה נזקק ותלוי בכוונותיהם הטובות של ארגונים שונים, המממנים את הטיפול התרופתי שלו.

סבורתי כי יש להעניק משקל נכבד למצבו הבריאותי הקשה של הנאשם, וכי בנסיבות הייחודיות של המקרה הנדון, יהא זה מן הצדק לסטות ממתחם העונש ההולם ולהימנע משליחתו של הנאשם לריצוי מאסר בפועל, ולו בעבודות שירות. ויוער, אכן סעיף 40ד(א) לחוק העונשין אינו מונה מצב רפואי כנסיבה שיכולה להצדיק סטייה לקולא ממתחם העונש ההולם. אולם, במקרה הנדון, ממילא מסקנתי לפיה יש לנהוג כך מתבססת על סיכויי שיקומו של הנאשם, כפי שפורט לעיל, בעוד שמצבו הרפואי הקשה מהווה אך נדבך נוסף שעליו נשענת החלטה זו. מה גם שבמאמר מוסגר יצוין, כי אם מצב רפואי קשה יכול להביא בנסיבות מסוימות להימנעות מהרשעה (ראו למשל ת"פ (שלום קריית גת) 3005-10-13 **מדינת ישראל נ' צור**, (06.06.2016); ת"פ (שלום קריית גת) 22877-01-16 **מדינת ישראל נ' אליהו** (14.11.2016)), כי אז ניתן היה לטעון שמקל וחומר, יהיה בכוחו גם כדי להביא לסטייה לקולא ממתחם העונש ההולם. לא כל שכן, מקום בו מדובר בסטייה קלה ושאינה ניכרת, כמו במקרה שבפניי.

16. עוד אציין, כי לנוכח מצבו הבריאותי הקשה, הנאשם אף נמצא כאינו כשיר לרצות עונש מאסר בעבודות שירות. כך שיוצא כי השתת עונש מאסר בפועל, אף אם לריצוי בעבודות שירות, משמעותה תהיה שליחתו של הנאשם אל מאחורי סורג ובריה. במקרה זה, אין המדובר בנאשם אשר אינו מעוניין לבצע עבודות שירות או מנסה להתחמק מכך, אלא נאשם שאך בשל מצבו הבריאותי אינו מסוגל לעשות זאת. בהינתן האמור, ולאור נסיבותיו הייחודיות של הנאשם, הרי ששליחתו אל מאחורי סורג ובריה תהיה בלתי מידתית ותהווה החמרה יתרה עמו. כאן אף אציין, כי הנאשם היה עצור בתיק זה **כעשרה ימים**. ברי כי מעצר איננו עונש או "מקדמה על חשבון העונש", אולם נדמה כי היה במעצר זה כדי להבהיר לנאשם את חומרת מעשיו ואת ההשלכות שעלולות להיות להם, מה שירתיע אותו מלשוב ולעבור על החוק פעם נוספת.

17. לסיכום ייאמר, כי אכן, עריכת האיזון בין האינטרס הציבורי בהרתעה, הגנה על בטחון הציבור וההכרח להילחם

בפורעי החוק המבקשים לסכל את ההליך המשפטי ואת עבודתם של כלל הגורמים המופקדים על האכיפה הפלילית לבין האינטרס האישי של הנאשם איננה מלאכה קלה כלל ועיקר. במקרה זה, בית המשפט אינו מקל ראש במעשיו של הנאשם, ואף עמדתי זה מכבר על חומרתם. יחד עם זאת, בנסיבות הייחודיות של המקרה המונח בפניי, ובייחוד לאור מצבו הרפואי הקשה של הנאשם, אני סבורה כי יש מקום בזו הפעם ללכת לקראתו ולהימנע מהשתת עונש של מאסר בפועל (שכאמור, משמעותו אחת: ריצוי מאסר מאחורי סורג ובריה). בית המשפט מלא תקווה כי הנאשם ישכיל לנצל הזדמנות זו, וכי הדבר יעניק לו כוח, ולו מעט, כדי להמשיך ולהילחם במחלתו.

18. בשולי גזר הדין אציין, כי בשלב הכרעת הדין, בית המשפט קבע את אשמתו של הנאשם מבלי להרשיעו. נדמה כי המדובר בהשמטה טכנית, כאשר בכל מקרה הצדדים לא טענו לעניין ההרשעה, וההגנה ממילא לא עתרה להימנע מהרשעתו של הנאשם, אלא ביקשה להסתפק בהשתת עונש של מאסר מותנה. אשר על כן, ומקום בו ממילא לא נטענו טיעונים ולא נמצאו נימוקים להימנע מהרשעה, הרי שיש להורות על הרשעתו של הנאשם בדין.

עוד אציין, כי במסגרת כבדת הדרך שבית המשפט הולך לעבר הנאשם, ולאור מצבו הכלכלי הקשה, כאשר הלה נזקק לכספי סיוע על מנת לממן את תרופותיו, אמנע בזו הפעם מלהשית עליו עיצום כספי כלשהו.

19. לאור כל האמור לעיל, אני מורה על הרשעתו של הנאשם ומשיתה עליו את העונשים הבאים:

- א. מאסר מותנה למשך 6 חודשים, אשר יופעל אם תוך תקופה של 3 שנים מהיום יעבור הנאשם עבירה מסוג פשע בניגוד לפרק ט', סימן א', בחוק העונשין;
- ב. מאסר מותנה למשך 4 חודשים, אשר יופעל אם תוך תקופה של 3 שנים מהיום יעבור הנאשם עבירה מסוג עוון בניגוד לפרק ט', סימן א', בחוק העונשין;
- ג. הנאשם יחתום על התחייבות כספית על סך 5,000 ₪ שלא לעבור עבירה בניגוד לפרק ט', סימן א', בחוק העונשין, וזאת לתקופה של 3 שנים מהיום. אם לא תיחתם ההתחייבות תוך 7 ימים, ייאסר הנאשם למשך 10 ימים.

המזכירות תשיב לאמו של הנאשם את הכספים אשר הופקדו על ידה בקופת ביהמ"ש, במסגרת עמ"ת 20461-07-16, ככל שלא קיים עיקול על כספים אלו.

זכות ערעור כחוק.

ניתן היום, י"ב אייר תשע"ז, 08 מאי 2017, במעמד הצדדים.